27. 2. 2006

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Oprávnění prokuristy

Je možné omezit oprávnění prokuristy takovým způsobem, že nemůže za podnikatele uzavírat určité typy smluv (např. smlouvy zástavní či smlouvy kupní, činí-li kupní cena více jak 100.000,- Kč)?

Odpověď na uvedený dotaz poskytuje ustanovení § 14 obchodního zákoníku (zákona č. 513/1991 Sb.). Dle odstavce prvního tohoto ustanovení prokurou zmocňuje podnikatel prokuristu ke všem právním úkonům, k nimž dochází při provozu podniku, i když se k nim jinak vyžaduje zvláštní plná moc.

Prokurista je tedy zmocněnec podnikatele a jeho zmocnění se zakládá zvláštní plnou mocí (prokurou). Prokurista je oprávněn jednat za podnikatele ve všech věcech souvisejících s provozováním podnikatelova podniku. Zákon z tohoto širokého oprávnění výslovně vylučuje pouze právo zcizovat nemovitosti (zcizením nemovitosti se rozumí např. její prodej, koupě či výměna) a zatěžovat je (např. zřízením věcného břemena nebo dáním nemovitosti do zástavy). Tato oprávnění týkající se výlučně dispozice s nemovitostmi má prokurista jen za předpokladu, že jsou výslovně v prokuře zahrnuta.

Vůči třetím osobám nemůže podnikatel oprávnění prokuristy jinak zúžit (omezit). Jestliže by podnikatel chtěl takové omezení nechat zapsat do obchodního rejstříku, rejstříkový soud by to nepovolil. Odstavec třetí ustanovení § 14 obchodního zákoníku sice umožňuje omezení prokury vnitřními pokyny podnikatele, zároveň však dodává, že takové omezení nemá vůči třetím osobám žádné právní následky. Pokud tedy prokurista překročí vnitřní pokyn podnikatele a uzavře s třetí osobou smlouvu, k jejímž uzavření není dle vnitřního omezení oprávněn, nebude to mít na platnost uzavřené smlouvy vliv. To ovšem nevylučuje odpovědnost prokuristy za škodu, která daným jednáním mohla podnikateli vzniknout.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Holdingové struktury a odpovědnost mateřské společnosti
- Zjednodušení rozvodového řízení – aktuální právní úprava vs. změny, které zavádí rozvodová reforma
- Ochrana klimatu a výroba zboží v roce 2024: uhlíkové clo a změny v emisních povolenkách
- Poskytování informací zadavatelem v zadávacím řízení
- Zásady pro spolupráci obcí s developery a možnost dohody na změně územního plánu
- Jak mohou firmy těžit z EU Taxonomie? Příklady konkrétních příležitostí ve třech sektorech
- Změny v bezplatných emisních povolenkách: na koho dopadnou a jak se na ně připravit?
- Investice do společné věci v nesezdaném soužití
- K povinnosti zaměstnance vrátit zaměstnavateli rozdíl mezi stálou a dosaženou mzdou při uplatnění konta pracovní doby
- Holdingy a zneužití práva při výplatě podílu na zisku.
- Technická novela zákona o zadávání veřejných zakázek vejde v účinnost už 16. 7. 2023